

jongens toen. Ze keken dreigend en vroegen: "Wat kom je hier doen? Je hoort in Azië. Trouw met iemand van je streek en draag een doekje op je hoofd en een pofbroek. Wees de slavlin van je man."

Johan Nee, Immi, dat kan niet meer.
Immihan Nee, dat kan niet meer. Mijn moeder is Azië, maar ik ben Europa en ik ben bang dat de mensen dat niet snappen. Johan, als wij samengaan, zou ik niet kunnen verdragen dat ze je van mij afpakken.

Johan Immi, wat haal je toch in je hoofd. Ik laat je niet in de steek, jong. Laat ze maar komen met een heel leger en met een berg vooroordelen. Ik zal ze opwachten met een Engelse sleutel in mijn hand. Immihan, ik trouw met je. Dit jaar krijg jij je getuigenschrift en ik het mijne. Ik zal een garage beginnen. Garage J. Depoorter — streepje — Kelman! En dan zal ik voor jou een auto kopen. Kopen? Nee, ik zal er zelf een bouwen. Een vierkante, oerdegelijke bak, waarmee je over de keien kunt hossen, over de bosweggetjes en zelfs over de pistes in de woestijnen van Anatolië. Ik zal hem beschilderen met alle kleuren van de veldbloemen die je in de weiden, in de grachten en aan de rand van het bos vindt: rood, geel, groen, violet. En hij zal een naam hebben. Je mag één keer raden.

Immihan Zotteke!

Johan Mis! Immihan zal hij heten. (speelt) Hier komt hij aan. Brrrm, brrrm. Wil je instappen, mevrouw? Hup, hup! (Doet teken dat Immihan op zijn rug zou springen)

Immihan Och jij...

Johan Kom!

Immihan Gekje! (Maar ze doet het)

Johan Brrrm, brrrm! (Loopt met haar de kamer rond; stopt plotseling) Geen benzine meer.

Bijtanken. (Geeft Imihan een zoen) Weg vervolgen. Hup! (Immihan terug op rug) Brrrm, brrrm. (Loopt de trap op, enkele treden maar, kijkt naar Immihan en dan veelbetekenend naar boven. Vragend) Brrrm?

Immihan Heb je een rem?

Johan Jap.

Immihan Ik trap hem in. Iiiiiiii!

Johan Brrrm, achteruit. (Johan loopt door de kamer. Ondertussen is Hilde in de keukendeur verschenen en slaat het schouwspel gade)

Hilde (wuift) Taxi! (Johan stopt. Hij en Immihan schieten in de lach)

Johan Jij hier? Ik dacht dat jij...

Hilde Mag ik mee in je autootje?

Johan Het is maar een tweezittertje. Zeg, zus, stond jij achter die deur te luisteren?

Hilde Nee.

Johan Dan heb je dus niets gehoord?

Hilde Alles! De deur is maar zo dik. Maar zelfs als ze zo dik was (wijst) had ik het nog gehoord. (Immiteert Johan) Joehoeeee, ik ben verliefd!

Johan En hoe groot is het sleutelgat?

Hilde Ik weet het trouwens al lang.

Johan Hoe?

Immihan (kijkt op haar horloge) O, het is de hoogste tijd om naar huis te gaan. Ik moet het eten helpen klaarmaken.

Johan Ik breng je wel met de bromfiets.

Immihan Ik kan te voet gaan.

Johan Geen sprake van. Hier is je helm.

Immihan Dag, Hilde.

Hilde Dag, Immi.

Johan Kom, we zijn er mee weg. (Arm rond leest van Immi)

Hilde O, Johan.

Johan (Terug bij Hilde) Ja?

Hilde Hou ze goed vast. Ze zou kunnen vallen.

Johan Val dood! (af)

(Hilde reageert op het woord 'dood')

(Licht op Hilde — Face publiek) (Orgelklanken — woonkamer)

Hilde Toen Johan werd begraven was het kil in de kerk. Oktober. 't Was nog te vroeg om de

centrale verwarming aan te steken. Vandaar de vochtige lucht met een geur van natte, afgevallen blaren. Mensen kuchten en niesden. Stoelen verschoven: pijnlijke doordringende geluiden die me kippevel deden krijgen.

Twee priesters aan het altaar. Eentje was verkouden en moest voortdurend zijn neus snuiten. Routine. 't Was allemaal routine en ze zegden tekst die ze al bij vijftig uitvaartplechtigheden hadden gebruikt. Net of Johan geen eigen ideeën, geen eigen lief en leed, geen eigen dromen had gehad.

Immihan was niet in de kerk. Maar toen we voorbij haar huis kwamen, toen we door de motregen naar de begraafplaats gingen, hoorde ik een gil. Ze had het niet kunnen laten, ze had door het raam gekeken, naar het sombere groepje mensen in verschillende tinten van grijs en blauw achter de lijkwagen. Alleen tante Vera droeg die dag een kanariegele plastic-regenjas. Regen! Mist! Gaten in de weg. Want in de Kastanjereef wonen vooral gastarbeiders en die hebben geen stemrecht. En dan die gil... Ze hadden zoveel van elkaar gehouden. Ik had wel moeilijkheden verwacht. Johan en Immi trouwens ook. Maar we hadden ons voorbereid op een aanval uit een andere hoek. Daartegen hadden we ons gewapend. We hadden gedacht te vechten op vertrouwd terrein. We begonnen al met onze mentale bewapening, net nadat Johan Immi naar huis had gebracht...

(Licht aan in de woonkamer van Depoorter)

Johan (Binnen. Gooit zijn helm in de lucht)

Hilde, die Immi is het mooiste, liefste, intelligentste meisje van de hele wereld.

Hilde O ja? Dat betwijfel ik.

Johan Hee!

Hilde Als ze intelligent was, zou ze niet op jou verliefd worden.

Johan (dreigend) Hilleke...! Ze is zo! (pakt een kussen en zoent het)

Hilde Zot.

Johan Apropos, wat stond jij achter die deur te luisteren?

Hilde Luisteren? Ik was de afwas aan 't doen. Kan ik het helpen dat jullie hier ondertussen Love-story spelen? Daar, de tafel staat nog gedekt voor je. Spek?

Johan Nee, gewoon een boterham met kaas.

Haal jij even de... (Hilde wijst naar de kast)

Okee, ik zal het zelf wel doen. Bedankt. (Naar de kast. Haalt kaas, smeert boterham.

Ondertussen zingt hij) Love is in the air...

Hilde Johan!

Johan Hm!

Hilde Mama weet het!

Johan Wat bedoel je?

Hilde Van jou en Immi.

Johan Mama? Hoe weet ze godverdomme... Jij hebt het verteld.

Hilde Je bent gek. Nu moet je eens goed naar me luisteren. Ik heb niets tegen mama gezegd, ik heb niet aan de deur geluisterd en ik heb niet door het sleutelgat gekeken. Duidelijk?

Johan Sorry, kruidje-roer-me-niet. Wie dan wel?

Hilde Virginie van hiertegenover.

Johan Dat scharminkel. Ze heeft een tong als een boa constrictor.

Hilde Ze zag je met Immi naar de cursus gaan.

Johan Wat zei mama?

Hilde O, als je met die Turkse over de vloer durft komen, maakt ze brandhout van je.

Johan Godverdomme, ik wist het. Honderd keer heeft ze gezegd: "Ik hoop dat je een fatsoenlijk meisje leert kennen." Goed. Is Immihan niet fatsoenlijk? Maar het is toevallig een Turkse, en dan begint het gedonder.

Hilde Je hoeft niet boos te worden op mij, Johan. Ik vertelde je alleen wat mama zei. Een ver Wittigd man... Capito? Trouwens, ik heb je sympathiek vond. Dat meen ik.

Johan Ze kent haar niet, ze heeft haar nooit

gezien, nooit mee gepraat, haar nooit zien werken, lachen, huilen. Wat zei papa?

Hilde Die was bekommerd om zijn bloeddruk, zijn lever en zijn cholesterol.

Johan En nu?

Hilde Koffie?

Johan Nee. (Er stopt een auto. Het portier klapt dicht.)

Hilde (Aan het raam) Hemel, daar is mama terug.

Johan Nu al? Dat kan niet.

Hilde Ze is alleen. Johan, praat. Je moet praten.

Johan Heb je mama ooit weten luisteren?

Hilde Nee! Maar het is gewoon eerlijk als je ze een kans geeft.

Johan Praten! Heeft ze geluisterd toen ik haar zei dat ik 'de moderne' niet aankon en dat ik automechanici wilde worden? Ik was lui, een vaatdoek, een mossel. Mijn leraar moest haar komen overtuigen. Naar mij luisterde ze niet. Ik herinner me nog toen ik klein was... Ik had een gele bal, een prachtbal, die je kon oppompen. Ik was er ontzettend gelukkig mee. Op weg naar school wilde Joris Duys, die grote loebas van de Horensberg, hem van me afpakken. Dat nam ik niet, ik schopte hem tegen zijn schenen en toen gaf hij me een rammeling dat ik er een gescheurd jasje aan overhield. Ik wilde het mama uitleggen, maar die zag alleen maar mijn kapotte jas, hoorde zelfs niet wat ik probeerde te vertellen...

Hilde Je moet er eens doorheen. Waarom niet meteen?

Hilde Heeft ze naar jou geluisterd toen je voor het eerst je menstruaties kreeg en je, daar in de hoek, zat te huilen van mizerie. Praten... Kom nou. Ik heb ooit eens...

Hilde Nu ben jij het die niet wil luisteren. Weet je dat?

Johan Okee, ik zal het proberen. Je mag erbij zijn. Ik zal kalm en vriendelijk zijn, redeneren. logisch denken. Maar verdomme, ik weet vooraf hoe het zal aflopen. (eet)

Emma (Buiten) Ge zijt bedankt, hé. Als ik u ooit eens een plezier kan doen, moet ge het maar zeggen. (De auto vertrekt. Emma binnen.)

Hilde Hee! Mama, ben je al terug?

Emma Terug? Ik ben nog niet weggeweest.

Hilde Hoe komt dat?

Emma Hoe dat komt? Door uw vader, die fameuze 'techniker'. Hij weet alles van machines, maar zijn auto valt in panne.

Gelukkig kwam Erik van de ijzerwinkel juist langs. Ik zei tegen Leo: "Terwijl jij die rommel repareert, ga ik met Erik terug naar huis." Hebt ge al gegeten, Johan?

Johan Ik ben nog bezig.

Emma Ik ga ook een tas koffie drinken. Om mijn zenuwen te kalmeren.

Hilde Ma, da's juist slecht voor de zenuwen.

Emma En de mijne kalmeren ervan. God, wat ben ik blij dat ik zit. Hoe was het in de cursus, Johan?

Johan Een pak werk meegekregen. Die knul is niet goed bij zijn hoofd. Hij weet dat ik van 's morgens tot 's avonds in de garage werk en toch moet ik nog drie oefeningen maken: twee facturen en een postwissel.

Emma Zeg eens, een beetje kalm. Ge praat of ik die leraar ben. Daarbij, 't is voor uw goed.

Als ge later een eigen zaak hebt, moet ge die papieren ook na uw uren invullen. Of denkt ge dat ge u direct een bediende kunt permitteren?

Hilde Hilde, die koffie is koud.

Hilde Hum! Hum! (Kijkt naar Johan, wil hem aanporren)

Emma Zijt ge verkouden?

Hilde Precies. Ik heb zo'n droge keel.

Johan (Agressief) Immihan zou het kunnen. In een wip is ze klaar met zo'n factuur.

Emma O ja? Wie is Immihan?

Johan 't Is een Turkse. Ze heeft altijd de meeste punten van de klas. Frans, sociale wetgeving, handel, wiskunde, Nederlands, op alles is ze zo! (Duim omhoog)